



LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS IZDEVUMS

2004. gada augusts

www.lns.lv

Nr. 20 (864)

**Dzīvesstāsts**

## Uzticība mūža garumā

Liga Pauniņa

Savā ziņā preilēnietis Francis Mauriņš mūsu savienibā ir unikāla personība — viņš vada Preiju grupu no tās dibināšanas dienas līdzajā 1955. gadā — tātad turpat jau pusgadsimtu!

Šo dižo sabiedriskā darba jubileju Francis varēs atzīmēt nākamgad, kad grupa svinēs savu 50. gadadienu. Bet šoreiz par citu — par to, kā aizritējusi dzīve bērniņā, jaunībā, vēlāk kopā ar uzticamo dzīvesbiedri Fruzi, jo augustā tiek svinēta viņu 45. gadu kāzu jubileja.

### Dzīmtā puse, skološanās

Francis piedzima dzirdīgu vecāku sešu bērnu ģimenē, no kuriem tikai divi bija dzirdīgi. Nav zināms iemesls, kāpēc liktens lēma Francim nedzīrdīga cilvēka mūžu.

Skolas gaitas aizveda projām no dzīmtā Preiju rajona Saunagu pagasta uz Laizānu kurlīmēno skolu. Kara gadi, okupācijas laiks pārtrauca skolas gaitas uz 7 gadiem. Francis strādāja lauku darbos savās mājās, ganīja lopus, palīdzēja vecākiem cīnīties pret trūkumu, kā vien spēja. Maizes un dievišķas iztikas pietika.

Kad karš beidzās, pasauga zēns atkal atsāka skolas gaitas Feimaņu skolā Rēzeknes rajo-

nā, pēc tam Valmierā. Francis vēl tagad piemin tos jaunos gaudus skaistā apkārtne, skolas biedru pulkā internātā. Skolu beidza ar teicamām sekmēm.

### Darba gaitas

Apguva kurpnieka amatu, iekārtojās darbā Daugavpilī — sākumā par kurpnieku, bet tad

Kopā ar sievu  
un dēliem.

nolēma mainīt profesiju un pievērsties ceļniecībai un remontdarbiem. Tā bija Franča mūža izvēle uz daudziem gadiem, līdz pat pensijai. Nu viņam ir paša izaudzētais dārzs, kurš prasa kopšanu vai ik dienu, un tas arī galvenais darbs un valasprieks, ko vakaros nomaina televīzija, avizes (arī «Kopsoli») vai pa reizei pasākumi savā Preiju grupā.

Lielis prieks ir, kad mājās sarodas visi kopā — bērni, mazbērni un sieva Fruze, strādīga, gādīga un uzticama līdzgaitniece. Tā pagājis mūžs, rūpējoties par ģimeni un izaudzinot divus dēlus Viktoru un Dani. Ir arī divi mazdēli, kas mācās Rīgas Nedzīrdīgo skolā.

### Sabiedriskā darbošanās

Francis jau agrā jaunībā ie-  
saistījās nedzīrdīgo sabiedrības

dzīvē, tāpēc tur ātri ievēroja un atzina energisko, aktīvo jaunekli. Tāpēc, kad dibinājās sava grupa, biedri viņu vienprātīgi izvēlējās par vadītāju. Un tā tas noticis katrās nākamajās vēlēšanās līdz pat šai dienai. Grupā ritēja sava interesanta iekšējā dzīve — kopīgi pasākumi, gājiens uz kino (mājās televīzora nebija), notika informācijas un sapulces, svinēja jubilejas, sēdēja pie kopīga ugunkura, kolektīvi lasīja ogas un sēnes, apmeklēja Rēzeknes klubu.

Daudz laba paveikts, daudz ir arī ko atcerēties. It sevišķi priečigos gadsakātu brižos vai bēdīgos, kad kapukalnā atkal jā-aizvada kāds biedrs. Paliiekam arvien mazāk, skumji saka Francis, un nopūšas. Jaunie dodas darba un labākas dzīves meklējumos uz lielākām pilsētām. Vecākie biedri, kas uz vietas palikuši, arī vairs tik bieži netiekas — labi, ja pāris reižu gadā, kad atbrauc kāds no Rēzeknes biedrības pārrunāt jaunākos notikumus. Vairākas cītas grupas beigušas pastāvēt, piemēram, Zilupē, Varakļānos.

«Grūti kaut ko plānot nākotnē,» skumji secīna Mauriņa kungs. «Es mīlu savus Preiļus un Latgali, bet viss ir joti izmaiņijies...»

Raugos fotogrāfijās un atceros man stāstīto šo divu stundu laikā. Acu priekšā man aizslīdēja viena cilvēka mūžs, kas atdots darbam, sabiedrībai, ģimenei, kas pelnījis visu cieņu un pateicību.

Nobeigumā pateicos Rēzeknes biedrībai par atsaucību raksta tapšanā un pievienojos Preiju grupas sveicienam Mauriņu pārīm kāzu jubilejā. ♦

## Liels notikums!

**Pirmoreiz** Latvijā un mūsu nedzīrdīgo sporta vēsturē Eiropas nedzīrdīgo čempionāts

### Orientēšanās sportā



Mūsu OS medaļnieces Agita, Māra un Ingriņa startēs atkal

Sacensību atklāšana

**23. augustā pl. 18  
Cēsis, Pipariņos.**

Veiksmīgus startus mūsu izlases dalībniekiem!

### Šajā numurā

> 1. Ipp. Saruna par dzīvi un uzticību darbam, ģimenei, domubiedriem.

> 2. Ipp. Arvien biežāk arī nedzīrdīgo sabiedrībā tiek minēts jēdziens — **valsts sub-sidētā invalida darbavietā**. Uzzinot piemērus, varbūt vēl kāds meklēs iespēju izmantot šo izdevību?

> 3. Ipp. Par savu ceju uz LR pilsonību stāsta Larisa Osetrova.

> 4. — 5. Ipp. Atvērums veltīts pasaules faktiem, notikumiem, cilvēkiem. Varbūt varam pārņemt pieredzi, uzdrošināties?

> 6. — 7. Ipp. Pakavēsimies sporta vēsturē! Interesantu faktu materiālu par OS savākusi un rakstā atspogulojusi Jadviga Bočkāne.

> 8. Ipp. Turpinās sporta tēma. Ari apsveikumi un paziņojumi.

## Nedzirdīgie darba tirgū

### Pie mazajiem bērnudārzā

„Loti iemīlēju vi-sus grupiņas bērus un viņi mani arī...” saka Mudite Hildebrante, kura līdz 1.jūlijam strādāja par auklīti valsts apmaksatā invalīda darbavietā bērnudārzā Kuldīgas rajona Laidu pagastā.

Līgums par subsidēto darbavietu bija noslēgts uz 10 mēnešiem. Mudite šajā laikā paspēja daudz laba izdarīt — kopā ar bērniem viņa zīmēja, līmēja, izgrieza, veidoja, meistarotā interesantus rokdarbus. Tātad bērnudārza iegūtajā 1. vietā pilsētas bērnu rokdarbu skatē savu ieguldījumu devusi arī Mudite.

Sākumā nebija viegli. Tik daudz bērnu, vairāk nekā 20 visu dienu apkārt — katrs ar savām vēlmēm un vajadzībām. Nebija pierasts, jo pašu ģimenē aug tikai divi (mācās Rīgā un Valmierā). Bet darbs patika, tāpēc pie visa ātri pierada.

Hildebrantiem ir arī sava zemnieku saimniecība turpat Laidu pagastā — zeme, apkopjami lopiņi. Bet to var savienot ar darbu bērnudārzā, tāpēc Mudite ar prieku pienēma piedāvājumu turpināt darbu — nu jau pastāvīgā vietā.



### Skolas pavāre

#### Ventspilniece

Raisa Civkunova darbu ilgstoši meklējusi darba biržā. Tur arī piedāvāta vieta kādā pilsētas skolas virtuvē.

«Esmu priecīga, ka man ir darbs un garantēta noteikta samaksa. Bet esmu bēdīga, ka pavisam nelielajā kolektīvā mani nepieņem kā līdzīgu, izvairās runāt, ir nelaipni, ja kaut ko pajautā, sak, ko tu te meklē! Skolotāji gan ir labi — pienāk, apjautājas, par šo to parunājas. Esmu taču dzīvs cilvēks un mani interesē viiss, kas notiek skolā, pilsētā, Latvijā!

Darbs Raisai ir smags. Jau tad, kad darbā pieņēma, uzreiz apjautājās, vai mugura nesāp, jo jācilā lieli smagumi. Ko nu par to smagumu plecos, Raisa nopūšas, daudz grūtāk dzīvot ar smagu sirdi.

Pirms Raisa iekārtojās šajā darbā, bija daudz meklējumu, ieceru un vilšanos. Agrāk strādāja par drēbnieci, adītāju, presētāju. Pēc tam ar vīru veidoja ģimenes biznesu — valsts nodokļu politika mazo uzņēmumu izputināja.

Raisa norāzējusies arī par savu statusu šai valstī. Viņa nav pilsone. Varētu jau meiņāt nokārtot pārbaudījumus, jo latviešu valodu zina labi. Taču māte viņai



dzīvo Krievijā, un pēc Latvijas pilsonības iegūšanas būs dārgi jāmaksā par vizu iebrukšanai Krievijā. Tā viss paliek pa vēcam...

“Gribētos ceļot, apskatīt citas vietas un cilvēkus, bet visa nauda jāizdod ikdienas vajadzībām un nekam citam neatliek,” nopūšas Raisa.

Taču Raisa ir atradusi iespēju, kā pati sevi un citus iepriecināt, piemēram, viņa pašdarbnieku festivālam sagatavoja melodēklamāciju «Viss nāk un aiziet tālumā». Viņa cer, ka tālumā kādreiz arī aizies rūpes un raizes un dzīvot Latvijā būs vieglāk, patikamāk, drošāk.

### Kafejnīcas darbiniece

Raimonda Tabaka strādā Kuldīgas kafejnīcā «Saules ieleja» par pavāra palīgu.



Arī viņai sākumā bija subsidētā darbavietā. Pēc desmit mēnešiem Raimondai piedāvāja palikt pastāvīgā darbā. Laikam jau labi strādāja: grieza, kapāja, tirīja, mizoja...

Taču arī Raimonda teic, ka darba kolektīvs neatsaucīgs, noslēgts savā dzirdīgo vidē un viņai faktiski nepieejams. Bet kuru, cilvēks, iesi? Nav jau nekādas izvēles, tāpēc jāpacies tā, kā tas ir, un jāpriečājas, ka vispār ir darbs. ♦

### Saruna par dzīvi

### Ikdiena un sapni

Ilze Kopmane

Ilona Nebija vismaz reizi iegriežas redakcijā — nopirkst «KS» kārtējo numuru. Tāda ir viņas izvēle. Vienkārši tā ir iespēja atrākt uz savu biedrību. Kādu dien viņa piekrita nedaudz parunāt par dzīvi.

Vai jūs, Ilona, kaut kur strādājat?

Man ir īpatnējs darbs, bez oficiālas darbavietas: esmu vairāku dzīvokļu apkopēja, veicu arī dažādus mājas darbus pēc saimnieku norādījuma.

Kā jūs atradāt šādu nodarbošanos?

Mums, nedzirdīgajiem, jau nav lielas izvēles, it sevišķi, ja nav nekādas pieprasītās profesijas. Tad daudz ko izšķir kontakti, pazīšanās, draugu ieteikumi. Man tā bija — ieteica vienai sabiedrībā pazīstamai dāmai, kurai tieši vajadzēja mājkalpotāju.

Pēc tam «pa kēdīti» gadījās arī citi.

Vai jums ir daudz šādu saimnieku?

Parēķināsim! Pie katra eju reizi nedēļā — visas dienas, izņemot brīvdienas, man ir aizņemtas. Tātad pieci!

Kādi darbi un cik ilgi jādara?

Darbi ir dažādi. Saimnieki atstāj man sarakstu, pēc tā arī skatos: jāmazgā grīdas, logi, virtutes un vannasistabas, jāmazgā un jāgludina veļa utt. Tas parasti ir darbs uz 3 — 4 stundām.

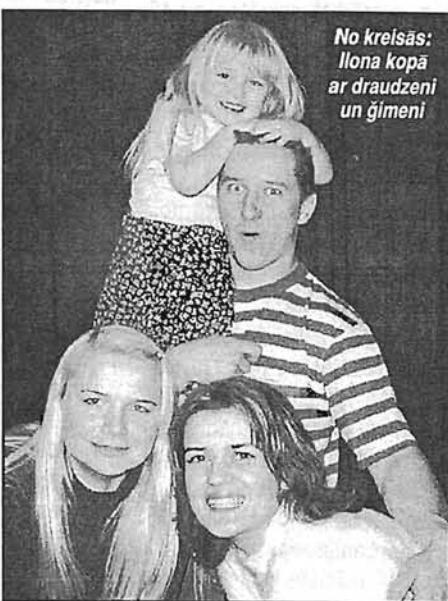
Vai darba devēji ir apmierināti?

Jau maksā un grib mani paturēt, tad — jā, ir apmierināti. Visumā laipni. Pacienā arī ar kafiju, tēju, maizītēm. Neko slīktu nevaru teikt. Bet vispār viņus redzu maz — visi aizņemti darbā, darišanās.

Kā jūs saprotaties, sarunāties?

Tikai rakstiski, tad arī mazāk pārpratumu. Vispār es esmu pieradusi būt arī dzirdīgo sabiedrībā, jo ģimenē man vecāki, brālis, radi ir dzirdīgi, un mēs ļoti labi sa-

No kreisās:  
Ilona kopā  
ar draudzeni  
un ģimeni



protamies. Mana meitiņa arī ir dzirdīga, apmeklē bērnudārzu.

Dzīvesbiedrs jums ir vājdzirdīgs... Kādā vidē jūtāties labāk?

Jā, te man jāatzīst, ka labāk jūtos nedzīrīgo sabiedrībā, kur brīvi varu sarunāties sev ierastajā zīmju valodā, saprast visu daudz labāk, ko man saka.

Dzirdi zaudēju zīdainā vecumā ārstu paviršības dēļ, kad mani sapotēja pret grupu par daudz lielu devu antibiotiku. Kopš tā laika jūtos piederīga nedzīrīgajiem. Arī meitiņai esam iemācījuši zīmju valodu.

#### □ Kā pavadāt brīvās dienas?

Dodamies kopā tuvākos un tālākos braucienos. Patīk būt zoodārzā, Macdonal-

dā, pie dabas. Mans vīrs aizraujas ar autolietām, daudz lasa par tām, piedalās saņemībās, bet man pašai patīk spēlēt volejboli.

Dažreiz aizejam uz ballītēm «Rītausmā», pie draugiem, apmeklējam dažādus pasākumus pilsētā.

#### □ Vai jums patīk sava darbs?

Nu, tas nav darbs, par ko sapnot, kas varētu īpaši patikt. Vienkārši — ir kaut kur jāstrādā, un izvēlēties jau mēs nevaram.

Bet, ja es dzīvotu citos apstākļos, tad

vēlētos klūt par tēru demonstrētāju — modeļi. Tas man tiesām patiktu.

□ Varbūt šāda iespēja rastos ārzemēs, kādā Eiropas valstī, uz kurieni mums tagad ceļš vajā?

Nē, nē, tepat vien vēlos dzīvot, Latvijā, nekur citur. Nevaru iedomāties dzīvi svešos ļaudis un citā zemē. Kā ir, tā arī jādzīvo.

Protams, cita lieta ir ceļošana. Gribētos kādreiz piepildīt savu vēlēšanos — būt Indijā. ◆

## Integrācija

# «Nu beidzot esmu LR pilsonē...»

— tā priecīgi paziņoja «KS» redakcijā ieradusies LARISA OSETROVA, kura bija mūsu vieša arī pirms pāris gadiem, kad stāstīja par savām grūtībām ceļā uz LR pilsonību un rosināja LNS dot iespēju nedzīrīgajiem krievu jaudīm apgūt latviešu valodu eksāmena nolikšanai Naturālizācijas pārvaldē.

Kas mainījies kopš tā laika? Par to mūsu saruna!

□ Kad sākāt mācīties latviešu valodu un kāpēc?

— Jau padomju laikos man bija šī vēlēšanās: ja piedzimu Latvijā, tad arī jāiemācās latviešu valoda. Bet dzīve iegrozijs tā, ka skolā mācījos Ļeņingradā, pēc tam atgriezos Rīgā.

Vēlāk apmeklēju latviešu valodas nodarbibas kultūras centrā «Rītausma». Taču man tas personiskā ziņa bija grūts laiks, prātu aizņēma nenokārtotās ģimenes liecas, stresa situācijas utt. Tāpēc no kursos mācītā maz palika atmiņā. Taču vēlme šo valodu apgūt neizzuda.

Tad nāca brīvās Latvijas laiks un krievu cilvēku iespēja klūt par LR pilsoniem...

Jā, tas bija jauns stimuls. Arī mēs, visa ģimene, devāmies pieteikties uz naturalizāciju.

Mani bērni Tāja un Olegs lieliski tika galā ar pārbaudījumiem jau pirmajā reizē. Diemžēl man ar to tikai viss sākās un nebeidzās — no 2000. gada regulāri daudz reižu kārtotu pārbaudījumu latviešu valodā un vēsturē, taču neseikmīgi. Tad sapratu, ka man vēl jāmācās, pie tam kursos, jo patstāvīgi to izdarīt grūti.

□ Kā jūs atradāt, izvēlējties kurss, kuros mācīties?

— Rakstīju par šo tēmu laikrakstā «Kopsolī», pēc tam vērsoš pie LNS prezidenta A. Pavlina ar lūgumu palīdzēt mums, krievu grupai, noorganizēt nodarbibas latviešu valodas apguvei. Viņam esam ļoti patieciņi par šīs liecas aizsākšanu.

Pirmie kursi 2003. gadā notika vienu mēnesi Lilitas Janševskas vadībā, bet pēc tam šajā gadā jau ilgāk un pamatīgā mācījāmies 5 mēnešus Rīgas skolas telpās skolotājas Hermīnes Puriņas vadītajās nodarbibās.

□ Pastāstiet sīkāk, kā jums notika nodarbibas!

— Mums bija brīnišķīga skolotāja — prasīga, stingra, enerģiska, bet reizē apvelīta ar labu humora izjūtu, daudzpusīgām interesēm, spēju iejusties dažādās situācijās saskarē ar mums, nedzīrīgajiem kursantiem un — kas ļoti svarīgi — arī ar labām krievu valodas zināšanām.

Uz nodarbibām gājām ar lielu prieku, vēlmi mācīties un labu garastāvokli. Tāpēc arī no mūsu grupas tikai viens nepalika kopā līdz mācību noslēgumam. Paldies mīļajai skolotājai!

□ Tātad šīs mācības jums palīdzēja beidzot nolikt eksāmenus?

— Jā, 23. jūlijā tas arī notika! Pirms svarīgās pārbaudes uz četrām dienām «aizbēgu» no mājām uz klausāku vietu, lai pilnībā nodotos zināšanu nostiprināšanai un atkārtošanai.

Eksāmenu dienā ar trīcošu sirdi devos uz Naturalizācijas pārvaldi — tik ļoti negribējās vēlreiz piedzīvot neveiksmi.

Man līdzī nāca un uzmundrināja meita Tāja. Arī eksaminētāju attieksme bija pretimnākoša un uzmanīga. Vajadzēja izpildīt dažādus uzdevumus — uzrakstīt savu au-



Augšējā rīndā no kreisās: N.Babīna, K.Zālīds, A.Ilsakovs, L.Osetrova, J.Blužīna, N.Kalns.

Apakšējā rīndā no kreisās: O.Trescovs, T.Margina, skolotāja Hermīne Puriņa, J.Baranova, V.Kildīša.

tobiogrāfiju, apsveikumu dzimšanas dienā, zināt LR himnas tekstu, atbildēt uz dažiem no 100 jautājumiem par Latvijas vēsturi un mūsdienām utt. Tiku labi galā ar visu, kaut arī nācās lūgt apdomas laika pagarinājumu, ko man arī kā nedzīrīgai komisija atlēja.

□ Vai jums šie uzdevumi likās grūti?

— Īstenībā tās ir lietas, kas LR pilsoniem noteikti jāzina. Bet man joprojām grūtības sagādā valoda.

Vēl jau daudz man jāmācās, bet es to darīšu labprāt, jo saprotu: dzīvot Latvijā un nezināt latviešu valodu — tas nekur neder. Lai dzīvotu pilnvērtīgu dzīvi sabiedrībā, saprast visu Latvijā notiekošo, piedalītos dažādās aktivitātēs — valoda jāpārvalda.

□ Kā tad domājat pilnveidot savas zināšanas?

— Pašmācības ceļā. Tagad tas būs vieglāk, jo pamatzināšanas man jau ir. Daudz var palīdzēt arī dators, Internets, kas mums mājās ir. Ar to rīkoties mani iemācīja meita. Tur var atrast gan vārdnīcu, gan tekstus latviešu valodā, mācību materiālus, informāciju.

□ Kā veicās citiem grupas biedriem?

— Kursus nobeidzām 10 cilvēki, bet pagaidām esmu tikai viena, kas nolikusi eksāmenus un ieguvusi LR pilsonību. Zinu, ka manam piemēram sekos vēl vairāki. Visiem gribu teikt — nebaudieties, samācieties un ejiet droši. Lai jums veicas! ◆

## Nedzirdīgie pasaule

# Nespēj atteikties no saviem pacientiem

**Linda Medlo — Džekobsa ir veterināre, speciāliste dzīvnieku ādas slimību ārstēšanā. Viņa saņēmusi daudz prēmiju par sasniegumiem šajā veterinārijas nozarē. Lasa lekcijas Dzordžijas universitātē (ASV).**

Viņai ir sava klinika ar modernu laboratoriju, kurā tiek veikti pētījumi ādas slimību ārstniecībā (dermatoloģijā). Linda ir sarakstījusi vairākus zinātniskus darbus un joprojām vada tālakos pētījumus.

Un līdztekus tam, atrod laiku arī ģimenei: diviem tēniem un vīram — dzīvnieku kardiologam (sirds slimību speciālistam).

### Ar ko Linda atšķiras no kolēgiem?

Ar to, ka viņa ir nedzirdīga un neredzīga, tāpat kā citi apmēram 7000 viņas liktens biedri Amerikā.

Pirms 50 gadiem viņa piedzima pilnīgi vesela, ar labu dzirdi un redzi. Ceturtais klasē strauji sāka pasliktināties spēja dzirdēt, bet vidusskolā — arī redzēt. Tikai pēc vairākiem gadiem ārsti atklāja, ka viņu skārusi slimība, ko sauc par Ašera sindromu, un atzina, ka nespēj viņai palīdzēt atgūt redzi un dzirdi. Turklat brīdinot, ka paliks arvien sluktāk. Viņu prognozes diemžēl piepildījas vēl ātrāk nekā ārsti paredzēja.

### Vai padoties Liktenim?

Sākumā Linda it kā padevās savam smagajam liktenim — ierāvās sevī, sāka izvairīties no skolasbiedriem, pieaugušiem pažīnām.

Vienīgi dzīvnieku sabiedrībā Linda atraisījās un jutās labi. Tāpēc, neskatoties uz briesmīgajām izredzēm nākotnē, viņa nolēma sekot savam aicinājumam un veltīt dzīvi dzīvnieku veselības aprūpei. Linda ar lieju gribasspēku ieguva doktora grādu, parbeidzot studijas Ohajo universitātē. Pēc tam strādāja Mičiganas universitātē un dzīļāk pētīja dažādu dzīvnieku slimību izcelsmi, izvēloties turpmāko specializāciju — ādas slimībām.

«Par kirurgiju es varēju tikai sapnot,» vēlāk teica Linda. Viņa taču nedzirdētu, ko saka pārējie kolēgi operācijas laikā, kad sejas nosedz maskas.

Vēl pēc četriem gadiem dr. Medlo ieguva maģistra grādu izvēlētajā specialitātē un sāka lasīt lekcijas studentiem par sīko dzīvnieku ādas slimībām. Vēl pēc dažiem ga-

diem viņa saņēma profesores amatu ar doktora grādu.

### Grūtības? Tās iespējams pārvarēt

Dr. Medlo atzīst, ka viņa savu darbu labi spēj veikt tikai ar jaunāko tehnoloģiju palīdzību, nomainot dzirdes aparātu pret miniatūru radiouztvērēju austiņām, kurās klausījās studentu uzdotos jautājumus. Viņas dators tika aprīkots ar speciālu teksta palielināmo ierīci, lai viņa vēl varētu nolasīt to no monitora ekrāna. Taču drīz vien arī dators vairs nevarēja palīdzēt acīm, kuras vērās arvien dzīļākā tumsā.

Tad Linda Medlo sāka apgūt nerēdzīgo Braila rakstu. Nedzirdīgo — nerēdzīgo rehabilitācijas centrā konsultanti palīdzēja viņai apgūt vēl citas komunikācijas ierīces, to skaitā datorteksta transformācijai Braila raksta reljefa zīmēs u.c.

### Līdzās vienmēr palīgi

Līdztekus Lindai Medlo dzīvnieku kliniķā pieņemšanas laikā assistē vairāki topošie ārsti, kas informē par saviem novērojumiem, izmeklējot dzīvniekus. Profesore dzīvniekus aptausta ar rokām, apspriežas ar asistentiem par diagnozi un iespējamo ārstēšanu.

Pat savu nelaimi — nespēju dzirdēt un redzēt doktore Medlo izmanto jauno studentu apmācībā kā uzskatāmu piemērtam, ka ārstam jāizmanto visi savi manu orgāni un iespējas, lai izārstētu dzīvnieku. Dzīvnieku var izmeklēt, ne tikai ar acīm apskatot, bet viņu var iztaustīt, apostīt, sajust viņa emocijas, vibrācijas, izmantot savu intuīciju, paredzēšanas spējas utt.

### Kolēgu un audzēkņu atzinība

Ne velti studenti, gan bijušie, gan esošie, viņai velti tādus apzīmējumus kā «viņa mūs iedvesmo, atbalsta, līdzi jūt», «viņa ir teicama pasniedzēja, zinoša speciāliste, aizrautīga zinātniece, radoša personība, atsaucīgs cilvēks...»

Savas karjeras laikā dr. Medlo saņēmusi vairākus apbalvojumus: stipendijas, prēmijas, balvas par izcilu pasniedzējas darbu. Īpašu atzinību izpelnījies viņas zinātniski populārais darbs sīko dzīvnieku ādas slimībās, kas labi noder plašai publikai «mazo brāļu» ārstēšanai mājas apstākļos.

### Spēlē ar sirdi

Anglete Evelīna Glenna ir viena no vislabākajām mūzikām izpildītājām situācijā instrumentu grupā pasaule. Viņa pilnīgi zaudēja dzirdi divpadsmit gadu vecumā, kad jau bija paspējusi iepazīt un

iemilēt mūziku vecāku izpildījumā.

Viņa piedzima fermeru ģimenē Skotijā (Anglijā). Viņas māte spēlēja baznīcā ērģeles, un arī tēvs katros svētkos nēma rokās akordeonu. Mājās nebija ne radioaparāta, ne televizora, tāpēc viņas mūzikas žanra izvēle nāca no «iekšienes», bez ārējās ietekmes.

### Celš uz mūziku

Astoņu gadu vecumā Evelīna sāka apmeklēt mūzikas nodarbības, mācījās spēlēt klavieres, skolotājs viņai atklāja absolūto dzirdi. Un — kāda nelaimē! Jau pēc gada Evelīnai pakāpeniski sāka pasliktināties dzirde. Ārsti konstatēja dzirdes nerva bojājumu, kuru nav iespējams novērst. Pēc trim gadiem Evelīna vairs neko nedzirdēja.

Taču nelaimē neiznīcināja meitenes tieksmi pēc mūzikas un vēlēšanos tai veltīt savu dzīvi. Viņa pievērsās sitamo instrumentu spēles apguvei. Evelīna jau pašā sākumā izveidoja noteiktu attieksmi pret savu nedzirdību: «*Tā ir dabiska manas dzīves sastāvdaļa. Es to pieņemu un vairs par to nedomāju...*» Viņa atteicās lietot dzirdes aparātu kā apgrūtinošu traucēkli. Iemācījās lasīt no lūpām citu sacīto, un pati izkopa savas runasspējas.

Evelīna ir ļoti pateicīga saviem mūzikas skolotājiem, kuri mācīja viņai atšķirt notis atkarībā no telpas sienu un grīdas vibrācijām, kad tie īpaši skaļi spēlēja tieši viņai. Viņa sajuta vibrācijas kā dažāda veida un stipruma trīsas pirkstgalos.

### Panākumi

Jutīgie pirksti, absolūta dzirde un lielā mērķtiecība palīdzēja Evelīnai sasniegt lieliskus panākumus mācībās un vēlāk uz skatuves. Viņa iemācījās pārvaldīt daudzus instrumentus: bungas, šķīvus, zvanus, tamburīnu, kastanjetes, ksilofonu u.c.

Evelīna saprata, ka lielā orķestri viņai būs grūti iekļauties, tāpēc sāka plānot sev solokarjeru. Iestājās Londonas Karaliskajā mūzikas akadēmijā, kaut arī tur viņu uzņēma nelabprāt un neticēja viņas spējai kaut ko sasniegt. Nācas stāties pat divu komisiju priekšā, lai pārliecinātu neticīgos.

Pēc trim gadiem viņa sekmīgi pabeidza studijas un sāka koncertēt dažādās Anglijas vietās, iemantojot publikas atsaucību.

### Pilnveidošanās

Evelīna nepārtraukti pilnveido savu mūzikas praksi līdztekus vairāk nekā 100 koncertiem gadā. Viņa apgūst arvien jaunu sitāmos instrumentus, piemēram, vienu gadu mācījās Japānā marimbas spēli. Viņa pati arī komponē jaunus skaņdarbus — televīzijas reklāmas klipiem, dokumentālām filmām, dažādiem raidījumiem. Evelīna saka, ka citu mūziku viņa sadzird ar

sirdi, bet savējo izjūt ar dvēseles trīsām.

Sākot iestudēt jaunu skaņdarbu, viņa to cenšas sajust arī fiziski un to dara, ar visu ķermenī piekļaujoties skaņu sistēmai vai turot atskanotāju saspieštu starp ceļgaliem. Bieži viņa novelk arī kurpes, lai caur kailām kājām sajustu skaņu vibrācijas.

Ne velti 1989. gadā viņa kļuva par Skotijas gada cilvēku. To īpaši veicināja arī viņas sacerētā grāmata ar autobiogrāfisku ievirzi «Dvēseles vibrācijas».

Uzstājoties Evelīnas rīcībā uz skatuves parasti ir ap pussimts dažādu mūzikas instrumentu, bet vispār viņas radošajā darbnīcā Londonas mājā tādu sakrājies pāri sešiem simtiem. Un vēl arvien klāt tiem rodas jauni.

Neapšaubāmi — katras jaunas ierīces apgūšana no mūzikas prasa lielu piepūli, daudzkārt milzīgāku par to, kādu tam pa-

šam veltītu dzirdīgs izpildītājs. Taču pēc šāda treniņa šis mūzikas instruments, tā skaņas klūst par viņas neatņemamu dvēseles daļu.

2004. gadā Evelīna beidzot uzstājās kopā ar Nujorkas Filharmonijas orķestri. Tas bija koncerts, lai savāktu līdzekļus labdarības organizācijai, kas apvieno muzikāli apdāvinātos nedzīrdīgos bērnus. Tas ir «Bēthovena fonds», ko vada Evelīna.

Evelīna ir pārliecīnāta par to, ka mūzika ir lielisks līdzeklis viņu sasaistei ar dzīrdīgo pasauli. Tiesa, daudzi šo ideju noraida un apšuba, apgalvojot, ka mūzika, dzeja nav nedzīrdīgajiem saprotama.

Kā Evelīna raksturo savu ceļu dzīvē un mākslā? Viņas devīze:

«Es neesmu nedzīrdīga mūziķe. Es esmu mūziķe, kura ir nedzīrdīga.»

*Materiāli no Interneta*

## Pasaules skaiststutes

**Tatjana Osetrova**

Jau četrus gadus Čehijas galvaspilsētā Prāgā notiek starptautiskais skaistāko nedzīrdīgo meiteņu konkurss ar lielu dalībnieku skaitu.

Tajā piedalās savas zemes skaistumkonkursu laureātes no daudzām Eiropas un Āfrikas valstīm.

Šovasar notikušajā 2004. gada konkursā pirmo vietu ieguva Kendisa Morgana (22 gadi) no Dienvidāfrikas. Bet pirmās vicemiss goda nosaukumu saņēma lietuviete Vaida Kuzminkaitė. Savukārt otrās princeses godā tika ukrainiete Tatjana Prihodko, saņemot arī skafitāju Simpātiju balvu.

Šī gada skaistākā sieviete Kendisa labi pazīstama kā savas zemes TV nedzīrdīgo programmas diktore un vadītāja ēterā — viņa tur strādā jau no 16 gadu vecuma. Kendisai ir spilgtas aktrises došķības, un viņa tās izmanto, piedaloties lugu izrādēs. Viņas māte saka: «Viņa ir mūsu dārgais lolojums, un mēs ļoti lepojamies ar viņu. Dzirdes trūkums Kendisai netraucēja sa-

sniegt savu mērķi — iegūt šo lielo atzinību... Mēs arī turpmāk darīsim visu iespējamo, lai viņa spētu piepildīt savus sapņus...»

### Zināšanai

Nākamais skaistumkonkurss notiks 2005. gadā Minhenē, Vācijā.

#### Vispārējie noteikumi

- var piedalīties nedzīrdīgas un vājdzīdīgas meitenes vecumā no 16 līdz 26 gadiem;
  - augumam jābūt vismaz 170 cm;
  - jābūt neprecētai, bez bērniem (nevar būt arī šķīrusies);
  - nedrīkst būt krimināli sodīta.
- Dalības maksa nav jāmaksā. Jāsedz tikai ceļa, naktsmītnes izdevumi.

**Attēlā: skaistumkonkursa uzvarētājas 2004. gadā.**

## Kas, kur, kad

### Karnevāls Anglijā

Uz nedzīrdīgo karnevāla izdarībām un līksmošanu cauru nakti no pl. 8 vaka rā līdz 6 rītā varat doties 27. augustā.

Pēc ielidošanas Londonā atliek vien sameklēt 270 Mare ielu, kur notiks šis pasākums, kas pulcē 1500 — 2000 nedzīrdīgo no visas Anglijas, Eiropas, pasaules.



## Jaunas videovārdnīcas un pasakas

Jūlijā noslēdzies Ziemeļvalstu Ministru Padomes finansētais projekts «Nedzīrdīgie bērni — sabiedrības daļa», kuru realizēja LNS zīmju valodas centrs.

Rezultātā sagatavotas un izdotas trīs tematiskas videovārdnīcas zīmju valodā par šādām tēmām: *Skola, Ikdienu, Daba*, kā arī divas videopasakas *Sarkangalvīte, Neglītāis pilēns*.

Videomateriālus saņems nedzīrdīgo bērnu izglītības iestādes (skolas, bērnu-dārzi).

ZVC direktore Lilita Janševska atzīmēja, ka projekta realizācijā ieguldīts liels sabiedriskais darbs, tāpēc viņa izteica patēriņu darba grupai: I.Immurei, U.Ozolam, G.Poršam, R.Jansonei, J.Bočkānei un citiem, kas neliedza padomu savā reizē. Īpašs paldies Tatjanai Osetrovai, kas pasākām sagatavoja ilustrācijas atbilstoši nedzīrdīgo bērnu uztverei.



ZIEMELVALSTU MINISTRU PADOME  
INFORMĀCIJAS BIROJS

Viss šis darbs nebūtu iespējams bez galvenā finansētāja, tāpēc vislielāko patēriņu izsakām Ziemelvalstu Ministru Padomes Informācijas birojam, — tā noslēgumā atzīmēja L. Janševska.

### Piedāvā darbu

SIA HUGO AKS piedāvā darbu ādas suvenīru cehā. Vajadzīgas strādnieces sagatavošanas darbiem, kurus spēj veikt **īkviens** (līmēšana, griešana, komplektēšana).

**Galvenais — vēlēšanās strādāt.**  
Pieteikties: tel. Inga 6544959 (var sūtīt izsīņas) jeb e-pastā: hugoaks@ml.lv, Ventspils iela 53 — 202. Telpā, Rīgā.

### Sēru vēstis

Sauļe jau nedziest,  
paliek pasaule visa.

Tikai cilvēks iet, iet projām —  
uz savām zemes mājām.

Izsakām dziļu līdzjūtību tuviniekiem,  
INTU LASMANI guldot smilšu kalniņā.

*Klasesbiedri (1972)*

SKAIDRĪTE VACMANE  
1925.30. IX — 2004.7. VIII  
Rīgas biedrība



♦ Sports ♦ Sports ♦ Sports ♦ Sports ♦ Sports ♦ Sports ♦

## Orientēšanās sportam — 40 gadi

**Jadīga Bočkāne**

No 23. līdz 28. augustam Cēsīs notiks pirmais tik lielais Eiropas līmeņa sporta pasākums — 5. Eiropas nedzīdīgo čempionāts orientēšanās sportā (OS). Par godu ne tikai šim notikumam, bet arī OS pastāvēšanas 40. jubilejai, sniedzu nelielu ieskatu OS attīstības vēsturē.

### Pirmsākumos — tūrisms

OS attīstības pirmsākums meklējams masu tūristu pārgājiens. Par to ziņas parādījās jau pagājušā gadā simta 30 gados. Toreiz nedzīdīgie pulcējās, lai tūrisma pārgājiens kopā pavadītu brīvdienas, savu atvalinājumu — gāja kājām, slēpoja, brauca ar velosipēdiem, laivām — pārvarot vienā reizē vairākus simtus, pat tūkstošus kilometrus, tā iepazīstot ne tikai mūsu Latviju, bet arī skaistākās dabas un vēsturiskās vietas ārpus tās.

Ar laivu pa upi



### ... un ritenbraukšana

Interesanti atzīmēt to, ka 1954. gada jūlijā J. Barisa vadītā ritenbraucēju komanda: brāļi A. un J. Smoni, G. Zilberts, G. Poršs, A. Stepanuks veica 607 km garo maršrutu Rīga — Kauņa — Vilni — Minska.

Celojuma pamatmērķis bija sameklēt un iepazīt vietējo nedzīdīgo dzīvi, darbu.

Tūrisms bija celošana, kas parasti tika apvienota ar zināšanu paplašināšanu un sporta elementiem.

No tiem ievērības cienīgi notikumi:

□ 1961. gada 2. — 22. septembrī G. Poršs, A. Jāņkalns, A. Krauklis un P. Ugārs ar divriteņiem veica ap 1000 km no Orlonikidzes pāri Kaukāza kalnu grēdai cauri Gruzijai līdz Melnās jūras piekrastei.

□ 1966. gada 16. augustā — 11. septembrī tūristu grupa — G. Poršs, A. Jāņkalns, P. Ugārs, I. Intsons, J. Brāmanis un G. Briedis — ar divriteņiem veica vairāk kā 2200 km garu maršrutu: Rīga — Vilni —

Bresta — Lvova — Aizkarpati — Kišineva — Odesa.

Attīstoties automobilizācijai, nedzīdīgo tūristu velocelojumi pa automaģistrālēm kļuva nedroši, pat dzīvibai bīstami. Tāpēc arvien lielāku piekrišanu guva ūdenstūrīsmis, pārgājiens uz slēpēm, kājām.

### Sākas tūristu salidojumi

Mūsu sportisti pirmo reizi orientēšanās sacensībās piedalījās Igaunijā Porkuni apkārtnē 1964. gada 2. — 4. jūlijā. To arī varam uzskaitīt par mūsu OS sākumu, šogad atzīmējot 40 gadu jubileju. Toreiz sacentās Igaunijas un Latvijas komandas.

Tā dzima Baltijas republiku nedzīdīgo tūristu salidojuma tradīcijas. Jāatzīmē, ka šīs pirmā tūristu salidojuma iniciators un organizētājs bija toreizējais Igaunijas NB priekšsēdētājs M. Migasto.

No tā laika katru gadu notika Latvijas un arī Baltijas republiku tūristu salidojumi. Programmā: orientēšanās sacensības, tūrisma tehnika un šķēršļu joslas pārvārēšana, dažādas veiklības un spēku pārbaudes sacensības (virves vilkšana, svarumbumbas celšana, telts uzcelšana un nojaukšana u. c.).

Pirmajās sacensībās orientieristi startēja «no lapas» bez iepriekšējās sagatavošanās. Karte bija visai primitīva — ar roku zīmēta un pavairota caur kopējamo papīru, kontrolpunkta (KP) prizmas vietā kokā piekārts 1 m garš balts dvieļis cilvēka acu augstumā. Vēlāk ieviesa tradicionālās

sarkanbaltās OS prizmas, kuras piekārtas augstāk — tā, lai tās redzamas jau iztālēm. Katrā KP atradās pa vienam tiesnesis, kas izdarīja atzīmes par ierašanos.

Mainoties OS noteikumiem, ar gadiem mainījās arī sacensību dalībnieku ekipējums un tehniskais nodrošinājums. Uzlabojās sacensību organizācija. KP formas un atzīmēšanās veidu kārtība tagad kļuvusi daudzpusīgāka un efektīvāka.

### Jau plašākā mērogā

1967. gada rudenī Ķeņingradas apgabalā Komarovo notika Vissavienības tūristu salidojums ar daudzu padomju republiku piedalīšanos.

Kopvērtējumā 1. vietu un kausu izcīnīja Latvijas II komanda.

Arī 1973. gadā Sverdlovskā Uktusa kalnos Rīgas OS komanda izcīnīja 1. vietu, atstājot aiz sevis Ķeņingradas un Sverdlovskas sportistus.

No šiem piemēriem var secināt, ka mūsu orientieristi bija vieni no pirmajiem un spēcīgākajiem visā Padomju Savienībā.

Tādi bija A. Smons — viņš arī ilggadīgs OS sekcijas vadītājs, I. Intsons, J. Plaudis, J. Pliska, M. Virtigs, A. Krams, G. Poršs, E. Smalkis, M. Plaude, I. Beigate, I. Brāmane, A. Intsone u. c. viņu panākumu atslēga — ne tikai aktīva dalība nedzīdīgo sacensībās, bet arī citīga līdzdalība daudzos dzīdīgo sporta pasākumos — OK «Magnēts», veterānu sacensībās, Vissavienības «Grand Prix» («Lielā balva») izcīnīja. Tā bija iespēja iziet labu skolu sava sportiskā līmeņa paugstināšanai.

Vēl labāki rezultāti vērojami 1984. gada



augustā Lietuvā, kur Šaujos pirmoreiz notika oficiālais PSRS čempionāts starp nedzīdgajiem. PSRS čempiones goda nosaukumu izcīnīja Rīgas nedzīdīgo bērnu skolas 10. klases skolniece 15 gadu jaunā Agita Intsone.

1987. gadā PSRS IV čempionātā OS Pleskavas apgalbā kā sievietēm, tā vīriešiem 1. vietas ieguva mūsu divi «zelta» orientieristi — A. Intsone un A. Krams, izcīnot 1987. gada čempiona nosaukumu.

### Starptautiskajā arēnā

Starp nedzīdgajiem šādas sacensības pirmoreiz notika Maskavas apkārnē ar nosaukumu «Draudzība — 86». Tajās piedalījās 6 valstu komandas — Bulgārijas, Polijas, Ungārijas, Somijas, Zviedrijas un PSRS (2 komandas). PSRS izlasē startēja arī 3 mūsu Latvijas orientieristi — 1. klases sportistes A. Intsone un M. Plaude un sporta meistarkandidāts A. Krams. Individuāli kopvērtējumā A. Krams ieguva 2. vietu starp 30 vīriešiem, bet A. Intsone un M. Plaude attiecīgi 5. un 8. vietu starp 25 sievietēm.

Sākot ar 1987. gadu Baltijas republiku tūristu salidojuma vietā risinās tikai orientēšanās sacensības.

### Zelta medaļas veterānam

1988. gadā orientēšanās sporta veterānu IX Vissavienības čempionātā starp dzīdgajiem Urālos netālu no Sverdlovskas patīkamu pārsteigumu sagādāja G. Poršs, savā vecuma V — 65 grupā izcīnot 1. vietu, PSRS čempiona nosaukumu un zelta medaļu. Tas bija pirmais gadījums Latvijas Nedzīdīgo biedrības vēsturē, kad nedzīdgais kļūst par PSRS čempionu starp dzīdgajiem.

Pēc tam Minskā apgalbā organizētajās sacensībās OS veterāniem «Azimuts — 93» G. Poršs 70 — 75 gadu vecuma grupā atkal bija vienīgais dalībnieks, kas bez konkurencēs izcīnīja 2 zelta medaļas.

### Eiropas čempionātā

1988. gada augustā I Eiropas nedzīdīgo čempionātā Zviedrijā, PSRS izlases

sastāvā piedalījās arī mūsu orientieristi: M. Plaude, A. Intsone un A. Krams. Individuāli Mārai — 5. vieta, Agitai — 6., Andim — 14. vieta, toties stafetēs, kurās startēja arī latvieši, sievietēm un vīriešiem — 1. vieta.

### Jauni panākumi zem Latvijas karoga

Otrajā Eiropas čempionātā 1992. gadā Ramenskoje (Krievijā) mūsu sportisti pirmoreiz varēja startēt zem sava — LATVIJAS karoga. Piedalījās Somijas, Igaunijas, Lietuvas, Ungārijas, Zviedrijas, Dānijas, Čehijas, Latvijas un Krievijas sportisti. Patīkamu pārsteigumu sagādāja A. Vazdiķis, izcīnot 2. vietu, sievietēm — I. Spudas ieguva 3. vietu ar bronzas medaļu. Stafetē Latvijas puiši — A. Vazdiķis, A. Intsons un R. Puksis izcīnīja 3. godpilno vietu ar bronzas medalām, sievietēm A. Kursīte, M. Plaude un I. Sivko izcīnīja Eiropas čempiones titulu — Eiropas zeltu.

### Vēl tālāk pasaule

1993. gadā Nedzīdīgo sporta komitejas kongrēss nolēma nākošajās olimpiskajās spēlēs iekļaut nedzīdīgo vidū tik populāro orientēšanās sportu.

No tā laika mūsu sportisti sāka arvien cītīgāk trenēties un piedalīties dažādās sacensībās arī starp dzīdgajiem. Mērķis viens — ar labiem panākumiem startē Ziemeļvalstu un Eiropas čempionātos, pēc tam Pasaules olimpiskajās spēlēs.

1997. gada 13. — 16. jūlijā Dānijā, Kopenhāgenā Nedzīdīgo Pasauļes sporta spēlēs piedalījās mūsu valsts labākie orientieristi: A. Intsone, I. Sivko, S. Gabrāne, I. Logina, A. Krams, R. Ozols, R. Puksis, V. Intsons. Vieņi R. Puksis izcīnīja sudraba medaļu.

Šīs sacensības bija

pirmās kristības lielākajā nedzīdīgo sporta pasākumā — olimpiādē.

2001. gadā nedzīdīgo olimpiādē Romā piedalījās: A. Intsone, I. Sivko, M. Plaude, A. Kraze, A. Krams, R. Ozols, R. Puksis un P. Kursīts. Individuāli: vīriešiem 6. vietā — R. Ozols, 10. — A. Krams, sievietēm — 6. — A. Intsone, 7. — I. Sivko. Stafetē sievietēm M. Plaude, I. Sivko un A. Intsone izcīnīja godalgoto 2. vietu un sudraba medaļas, vīriešiem — R. Puksis, R. Ozols un A. Krams — 7. vietā.

Patīkami atzīmēt, ka CISS ik gadus publicētajā desmit labāko pasaules nedzīdīgo sportistu sarakstā 2001. gadā pirmoreiz minēta arī Latvijas sportiste Agita Intsone — mūsu OS zvaigzne.

Īpaši svarīgs notikums mūsu sporta dzīvē bija arī godalgoto olimpiešu pieņemšana pie LR prezidentes V. Viķes — Freibergas viņas ārpilsētas rezidencē Jūrmalā, kurā bija ielūgta arī mūsu Agita.

Noteikti ar pateicību jāatzīmē A. Intsones panākumu paši pirmie kaldiņātāji — viņas vecāki Dzintra un Imants Intsoni, kas no agras bērnības Agitā ieaudzināja mīlestību uz šo sportu un neatlaicīgi virzīja viņas līdzdalību visās šī sporta aktivitātēs gan nedzīdīgo, gan dzīdīgo vidē. ♦



Mūsu izlase galava jaunam startam EC orientēšanas sporta — no kreisās: A. Krams, R. Puksis, R. Ozols, A. Intsone, I. Sivko, M. Plaude. (attēla nav I. Krama un M. Pužulīš).

## Makšķerēšanas sacensības Rubenē

Nadežda Jefremova,  
SK «Tālavas NS» vadītāja

Ja kaut kas notiek 3 reizes pēc kārtas, tā jau ir tradīcija. Varam droši teikt, ka izveidojusies skaista tradīcija — makšķerēšanas sacensības kopā ar ģimeņu atpūtu ar teltīm uz 2 dienām Vaidavas ezerā, Rubenē pie «Mazā Anša» jūlijā.

Šogad 17. — 18. jūlijā tas notika jau trešo reizi un dalībnieku skaits bija vēl liejāks nekā visos iepriekšējos gados. Makšķernieki bija braukuši no Liepājas, Rīgas, Madonas, Mālpils, Smiltenes, Straupes, Cēsim, Kandavas un, protams, no Valmieras un arī pašiem Kocēniem. Makšķernieku bija tik daudz, ka gandrīz nepietika vietas iemērītās zonās.

Komanda no Igaunijas, kas piedalījās pagājušā gadā, šogad atveda līdzi arī visu ģimeni. Un laicīš kā pēc pasūtījuma — tik saulainas dienas šogad var uz pirkstiem saskaitīt.

### Tagad par rezultātiem

Pagājušā gadā zivis bija sabijušas no spēkavīru sacensībām un kopējais izmakšķerēto zivju kopsvars tikai 5.890 kg, salīdzinot ar iepriekšējā gada lielo lomu 18.566 kg, šogad atkal norma — 17.235 kg.

Pagājušā gadā igauņiem ar makšķerēšanu galīgi neveicās — tikai 0.125 kg komandai — smējām, ka mūsu latviešu zivis igauņu valodu nesaprata, neēda igauņu ēsmu un negribēja kerties. Igauņi paši atzina, ka vairāk kontaktējas ar somiem un tajā pusē ir citi makšķerēšanas paņēmieni.

*Nobeigums 8. lpp.*

## Makšķerēšanas sacensības...

Sākums 7.Ipp.

Solijs, apguvuši latviešu zivju «gaumi», arī šogad braukšot pie mums, jo esot skaista vieta un patikama kompānija. Savu soliju-mu izpildīja — šogad Aun Jaanus no Tartu individuāli 2. vietā! Viņš cer nākošgad «izraut» mūsējiem 1. vietu.

Komandas dalībniekus šoreiz salozēja, lai labākie makšķernieki «izsētos» un būtu līdzvērtīga cīņa. Komandām 1. vietā «Mazais Ansis» (laimējās salozēties visiem no «Tālavas NS») 4.170 kg — J.Martinsons, I.Kurzenkovs (abi valmierieši, ilggadēji čempioni), J.Kramiņš; 2. vieta «Pike» 2.800 kg — J.Smons, A.Žurakovskis, A.Bečs; 3. vieta «Rauda» 2.550 kg — A.Kovaļovs, R.Zile, A.Piņķis. Komanda «Cope» 4. vietā atpalika no 3. tikai par 80 gramiem — 2.470 kg, pārējām komandām ap 0.9 — 1.005 kg.

Individuāli 1. vieta jau 2. gadu pēc kārtas A.Žurakovskim 2.775 kg, 2. vieta Aun Jaanus no Tartu 2.035 kg, 3. vieta J.Martinsons (Valmiera) 1.745 kg.

«Zelta zīviņas» — 0.125 kg plīci izvilkta J.Martinsons, 0.300 kg karūsas A.Žurakovskim un Aun Jaanus, 0.100 kg līnis N.Davidenko.

Speciālbalva un diploms par «Kaķa lomu» šoreiz tika makšķerēšanas debitātam J.Goldšteinam no Kocēniem — 0.020 kg zīviņa.

## Makšķernieku stāsti

Vienam dalībniekam pirmajā tūrē zivis nebija nemaz, bet otrajā tūrē uzreiz tik daudz, ka individuāli tika 6. vietā! Tas likās ļoti aizdomīgi. Beigās noskaidrojās, ka viņš izlozējis to vietu, kur «Mazā Anša» pavāri regulāri šo to iedrupina, tāpēc «iebarotās» zivis tik labi kērās.

Kādam atkal paveicās citādāk — pāri visam ezeram tieši pie viņa piepeldēja 2 nāriņas, diemžēl tiesneši to neieskaitīja, jo viņas neatbilda sacensību nolikumam.

## Komunikāciju centrs informē

Latvijas Mobilais telefons (LMT) ar 12. janvāri veicis izmaiņas īziņu (SMS) pakalpojumu «īziņa uz e-pastu» un «īziņa no e-pasta» darbībā. Lai varētu saņemt sūtījumus no e-pasta (ar datora starpniecību), šo pakalpojumu lietotājiem tiek piešķirta īpaša e-pasta adrese.

Ar 12. jūliju SMS uz mobilo telefonu bez maksas var nosūtīt, tikai izmantojot jauno kārtību. Jaunā kārtība attiecas tikai uz LMT pastāvīgā pieslēguma un Okartes lietotājiem.

Lai saņemtu e-pasta adresi, uz numuru 9319915 jānosūta komanda: ADRESE edgars (edgars — ir jūsu brīvi izvēlēts Jūsu vārds, varat

## Apspriede par nākošā gadu

Jādomā arī par sieviešu turnīra organizēšanu — tāda vēlme izskaņēja no dailā dzimuma pārstāvēm. Dažiem nebija iebildumu mainīt sacensību vietu, bet lielākais vairums, jo sevišķi copmaji no citiem rājoniem ar abām rokām un kājām balsoja par šo pašu vietu pie «Mazā Anša» — tik laba vieta, viegli atrast, ērti piebraukt, mašīnu stāvlaukumi, telšu vietas un bērnu rotālu laukumi — nekur citur neviens makšķernieks tik daudz labumu vienkopus nav redzējis. Un šogad «Mazais Ansis» atkal pārsteidza ar jauninājumiem un uzlabojumiem.

## BOCCIA starti

Šogad ģimeņu atpūtas ietvaros notika arī sacensības BOCCIA, kas valmieriešu vidū ir ļoti iecienītas. Piedalījās arī igauņu ģimene un arī viena zviedriete, varbūt viņa se-kos igauņu piemēram un nākošgad atvedīs sev līdz lielāku bariņu?

Uz šīm sacensībām pieteicās vairāk dalībnieku, nekā fiziski spētu 1 dienā izspēlēt, tāpēc tiesneši atsījāja tos, kas veiksmīgi startēja Cēsīs, lai arī citi tiek pie šprices.

Tā izveidojās 9 ģimeņu komandas, kas cīnījās par uzvaru līdz pašam vakaram — un vinnēja igauņi! Mūsējiem jāsaņemas, tālaviešu Kursišu ģimene palika 2. vietā.

Patiessībā ieguvēji kā parasti bija visi, 2 jaukas dienas, ģimenes labi pavadija laiku kopīgās aktivitātēs un darbībā, bērni priecīgi un visiem labs prāts. Pat 6 mēnešus jaunā Zenta Kišūne bija ļoti apmierināta, visu nakti bez iepikstēšanās čučēja saldā miedziņā un no rīta možām spožām aktīnām «asistēja» tētim makšķerēšanā.

«Mazais Ansis — 2005» gādīs jūs tai pašā laikā, tai pašā vietā.



**PALDIES** veikaliem «Zelta zīviņa», «Cope» un Latvijas Mobilajam Telefonom par skaistajām balvām un «Mazā Anša» saimniekiem un personālam par laipnību un atsaucību. ♦

Izvēlēties jebkuru citu vārdu, kas nav īsaks par 5 simboliem). Turpmāk jūsu adrese būs, piemēram: edgars@sms.lmt.lv.

Kad esat veiksmīgi reģistrējis savu adresi, tad uz numuru 9319915 jānosūta komanda: E SKAITS 20#.

Tas nozīmē, ka diennaktī no e-pasta varēsiem saņemt līdz 20 īzīņām līdz 480 zīmēm garas (160x3).

Neskaidrību gadījumā var kontaktēties ar LNS Komunikāciju centra darbiniekiem.

Tā kā LNS Komunikāciju centrs informācijas nodošanai ar SMS starpniecību izmanto datorus, tad lūdzam visus LMT patstāvīgā pie-slēguma un Okartes lietotājus paziņot savas jaunās mobilā telefona e-pasta adreses.

Pretējā gadījumā negarantējam informācijas piegādi, izmantojot SMS.

## Mīji sveicam

Atmiņas. Tuvinieki. Draugi. Šampanietis. Ziedi. Milestība. Asaras. Savīlpojums. Gandari-jums. Apcere. Skumjas. Cerības. Ticība. Dās-nums. Bēdas. Prieks. Šaubas. Alkas. Vēlmes. La-bestība. Gudrība. Piedošana. Samierināšanās — un tā bez gala...

Cik sajūtu, domu, pārdzīvojumu slēpj sevī šie vārdi un — visa Dzīve, kas nodzīvota, kas vēl jādzivo. Viss savijies kopā neatšķetināmā kamolā, kas aizripos līdz jūsu apaļajai jubilejai. Esiet laimīgi kā kaut kad, kā nekad...

80

14. IX FRANCIS PAULINĀ, Rīgas biedrība  
70

10. IX JEĻENA TIMPA, Rīgas  
20. IX VITALIJS ISĀJEVS, Liepājas

65

16. IX MISHĀTS RUSMANIS, Rīgas  
18. IX ZIGRĪDA ZINGĒ, Rīgas  
20. IX ANNA BOGDĀNOVA, Rīgas

60

3. IX MARIJA IVANOVA, Daugavpils  
8. IX PIĻVI VASILĒVSKA, Rīgas  
13. IX DŽINTRA DAUBARE, Rīgas

55

16. IX JĀNIS LIEPINĀS, Kuldīgas  
27. IX ANTONIJA KRUSTĀNE, Rēzeknes

50

3. IX NIKOLAJS ZEĻENOVS, Rīgas  
23. IX AIVARS NIKLĀSONS, Rīgas

## Īpašie sveicieni

God. P.Ugāra kungs!

Viss pāriet — viss,  
bet nezūd it nekas.

Un labi darbi atmaksājas visi,  
Tik vien ne tev, bet — cīliem.



Sūtot vissirsniņākos sveicienus un visa laba vēlējumus dzives dižajā 90. gadskārtā, sakām paldies par Jūsu nozīmīgo ieguldījumu nedzīrdīgo sporta attīstībā.

**Lai jums možs gars un dzīvot-prieks arī turpmākos gados!**

Latvijas Nedzīrdīgo sporta federācija



Kad mūžības vēji sejā pūš,  
Lai sirds atmiņās sasildās!  
Vislabākie vēlējumi lielajā jubilejā!

Lai stipra veselība un možs gars!

RB Vidzemes grupas biedri



**JĀNIM MESTERAM!**

Cīnīties, ilgoties, tiekties —

Pēc mērķa, sirds kuram trīc.

**Sveicam jubilejā! Lai sekmingas gaitas šahā, bet laimi atrodīsi pats!**

„ŠaDa” kolektīvs